

Hileko batzarra eta IX. Barne Jardunaldiak

Larrabeen (Legutianon), 1995eko martxoaren 31 ean eta apirilaren 1ean

Haritschelhar, J., euskaltzainburua
 Lekuona, J.M., euskaltzainburuordea
 Knörr, E., idazkaria
 Arana, J.A., diruzaina
 Altuna, P.
 Azkarate, M.
 Charritton, P.
 Goenaga, P.
 Irigoien, A.
 Kintana, X.
 Krutwig, F.
 Oihartzabal, B.
 Ondarra, P.
 Peillen, Tx.
 Salaburu, P.
 Sarasola, I.
 Satrustegi, J.M.
 Villasante, L.

Lizundia, J.L., idazkariordea
 Zearreta, J.J., ekonomi eragilea

Larrabeen (Legutianon), 1995eko martxoaren 31an, goizeko hamarretan, bildu da Euskaltzaindia, aldamenean aipatzen diren euskaltzainak han zirela. Ezin etorria J.L. Davant, X. Diharce, E. Larre eta J. San Martinek bidali dute.

Agiria

Otsaileko agiria onartu da, zenbait zuzenketa egin ondoren.

Sariak

Federiko Krutwig euskaltzainari eta Juan J. Pujanari Greziako Kabala hirian, grezierazko kultura zabaltzeko egiten duten lanagatik, ohorezko diploma bana eman zaiela adierazi du A. Irigoienek eta agirian horren berri jasotzea eskatu.

Euskaltzain ohorezkoak

Zuzendaritzak Joan Corominas katalan hizkuntzalari ospetsua eta Pedro Pujana aramaioar urgazlea euskaltzain ohorezko izendatzea proposatu du. Bi jaun hauen bizitzaz eta lanez banatu diren izkribuak irakurri ditu idazkariak. Aho batez onartu da proposamena.

Euskaltzaindiaren diru-egoera

P. Salaburuk eskaturik, beste gaiak oro utzi eta Euskaltzaindiaren diru-egoera aztertzeari ekin diote batzartuek.

Defizitaren gainean hitz egin da lehenik. P. Salabururen ustez, neurriak berahala hartu behar dira, 45 milioi pezetako defizita estaliko bada. I. Sarasolak

esan du hausnarketa egiteko garaia dela hau, Akademiaren giza eta diru-baliabideez, Barne Jardunaldien gaiaz, hain zuzen ere, eta galdetu du diru publikoa zergatik joaten den beste zenbait elkartetara, Euskaltzaindiari egiten zaion fiskalizazio eta kontrol zorrotzik gabe.

A. Irigoienentzat tristea da musutruk lan egin beharra, eta agintariek ezin dute esan Euskaltzaindiak zer ikertu behar duen.

M. Azkaratek idatzirik ekarri duen txostena, “Barne Jardunaldiotarako go-goeta batzuk” izenekoa, irakurri du. Fiskalizatze Txostenean eta Eusko Jaurlaritzako Kultura sailburuaren oraintsuko idatzian ageri diren zenbait puntu aipatu ditu: 1. Administrazio-lan guztiak zuzendu, lotu eta bere gain hartuko dituen norbaiten beharra. 2. Euskaltzaindiko langileei etekin hobea ateratzeko prestakuntza eta egungo tresneriaz hornitzea. 3. Argitalpen politika egokia. 4. Egitasmoei, eta bereziki Atlasari buruzko argibidea eta, hala balegokie, egin litezkeen aldaketak. Akademiaren lan-programaren bat Unibertsitatearekin elkarlanean egitea edo Unibertsitateari egoztea. 1995-96 biurtekorako planak egin baino lehen diru-baliabideak segurtatzea. 6. Corpus ondarea nola erabili eta ikertzaileen esku nola utzi.

E. Knörrek kezka bizia agertu du Herri Aginteek Euskaltzaindiarengana azken urteotan erakutsi duten jokabideagatik. Dirulaguntzak ordaintzean izan diren atzerapenak aipatu ditu bereziki, eta gogorarazi du langileek ezingo dutela martxoko alogera kobratu. Barne-jarduerari dagokiola, azken bi urteotan ordezkarien bilkurak egin dira. Hornidura egokia, haatik, oinarritzko bibliografia, posta elektronikoa, e.a., esaterako, diru gabezia dela eta ezin izan da gauzatu, ezta beste zenbait alorretako hobekuntzak, hala nola argitalpen politikan eta Etxebarriko biltegian. Corpus ondarearen erabileraz, ongi zehaztu behar da, haren iritziz, hori ez baita *res nullius*, edozeinek edonola hartzekoa.

J.L. Lizundiak esan du egoerarik larrienean aurkitzen dela Euskaltzaindia aspaldiz gero. Bestalde, alogeretan igoerak egin dira Herri Administrazioan egin direnean, eta 17 urtetan 2 langile gehiago dira soilik Akademian.

J.J. Zearretak esan du Euskaltzaindiarentzako 1995eko dirulaguntza oraindik erabaki ez denez, ezin daitekeela kalkulurik egin. Haren iritziz, Akademiari zor zaion begirunerik eza nabarmena da Herri Aginteengan. Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailburuak idatzi duenaga, hots, zorra Euskaltzaindiak behar baino gehiago xahutzeak eragin duela, ez da egia. Azkenik, oroitarazi du langileen alogerak parekatzea aurreko aditegiaren ondorio zela eta Herri Aginteek horren berri zekitela.

P. Salaburuk adierazi du Euskaltzaindiaren etekin hobetzea omen dela Herri Aginteen kezka. Gainera, langileen homologazioa aipatzen dute. Zer nahi gisaz, aurtengo urtea pasatzeko Euskaltzaindiak zer diru duen jakin behar du eta neurriak hartu.

J.A. Arana diruzainak esan du ordainketa batzuk ezin direla atzeratu, gehiketak sortzen baitira. Urteoroko aurrekontua aldeztu du ondoren, eta aurkezten diren zenbakiak zehatzak direla adierazi. Beharrezkoa da, haren ustez, Herri Aginteez zenbat diru emango duten jakitea, diru bila beste norabait joan baino lehen. Herri Aginteengandik eskatzen den papereria, traba eta denbora-galgarri baizik ez dena, aipatu du berebat. Azkenik, egitasmoetan edo batzorde lanetan murrizketak egin baino lehen Euskaltzaindiak kanpoko etxeekin dituen loturak (Mensajero argialetxea, adibidez) kontuan har daitezzen eskatu du.

P. Altunak esan du agintarien ikuspuntua ere ezagutu beharko lukeela batzarrak, eta Herri-Aginteen ordezkariekin apirilaren 12an egin behar den bilkurara Pello Salaburu eta Miren Azkarate joan daitezzen proposatu du.

I. Sarasolarentzat Akademia ez da inola ere damutan egon behar, Fiskalizatze-Txostena lekuko. Herri-Aginteez ez diote Euskaltzaindiari zor zaion duintasuna aitortzen, haren iritzi. M. Azkaratek esan du hori hala delarik ere Euskaltzaindiak Txostenaren zenbait gomendio aztertu behar dituela. Ildo beretik hitz egin du P. Goenagak, ordezkarietzen lana hobetu beharra azpimarratuz.

Duintasuna zaindu behar da, E. Knörren ustez, zein-nahi ere diren Zuzendaritzakoak eta euskaltzainak. Jakina, Euskaltzaindian gauza asko aldatu behar dira, baina ezin da ahantzi Akademiak bere-berea duen alorra zenbait elkarte hartu nahian dabiltzala. I. Sarasolarentzat, Euskaltzaindiak lan batzuk egiten ez dituelako aitzakiarekin beste batzuek egin nahi dituzte.

Entzunak entzun, P Salaburuk Herri Aginteei bidaliko litzaiekeen izkribuaren zirriborroa irakurri du. Ondoren, zuzenketak eta emendioak egin zaizkio zirriborroari. Lan horretan beste hainbat iritzi jaulki dira.

Izkribuan diru-egoera larriarengatik eta Herri Aginteen Euskaltzaindiaren ganako uste onaren itzaltzearengatik euskaltzainek duten kezka agertzen dute eta zorra kitatu ezik Akademiaren lanean proposatzen duten murrizketa adierazten. Murrizketa honetatik kanpo batzorde arauemaileak (Hiztegi Batua, Gramatika, Onomastika eta Euskara Batua) geldituko lirarteke.

Aho batez onartu da testua eta, J.L. Lizundiak horrela iradokirik, hiru epe-tan helaraziko zaie hartzaileei, hots, lehendabizi Herri Aginteei, gero Parlamentuetako eta Batzar Nagusietako taldeei eta azkenik komunikabideei.

J. Haritschelharrek esan du Herri Aginteen erantzuna, agian apirilaren 12ko bilkuran ezagutuko dena, osoko batzarrean aztertuko dela.

Eta honetan bukatu da batzarra, arratseko 7.30ak direla.

Jarraipena

1995eko apirilaren lean

Goian aipatu euskaltzainak bildurik, salbu P. Altuna, M. Azkarate, I. Sarasola eta J.M. Satrustegi, ezin etorria adierazi dutenak, gehi Rikardo Badiola eta Pello Telleria, hasiera eman zaio batzarrari, goizeko 9etan.

Batzordeen berriztatzea

J. Haritshelhar euskaltzainburuak irakurri du batzordeak berriztatzeke Zuzendaritzaren proposamena, hots:

I. Iker Saileko batzordeak.

1. Iker sailburua: Patxi Altuna.
  - 1.1. Hiztegi Batua batzordeburua: Ibon Sarasola.
OEH lantaldea: Ibon Sarasola.
  - 1.2. Gramatika batzordeburua: Patxi Altuna.
  - 1.3. Dialektologia-Atlasgintza batzordeburua: Beñat Oihartzabal.
EHHA lantaldea: Beñat Oihartzabal.
  - 1.4. Onomastika batzordeburua: Endrike Knörr.
Exonomastika azpibatzaordea: Endrike Knörr.
  - 1.5. Literatura batzordeburua: Juan Mari Lekuona.
    - 1.5.1. Herri Literatura azpibatzaordea: Antonio Zavala.
    - 1.5.2. Literatura Ikerketa azpibatzaordea: Juan Mari Lekuona.
  - 1.6. Euskara Batuko batzordeburua: Pello Salaburu.
Ahoskera azpibatzaordea: Lourdes Oñederra.

II. Jagon Saileko batzordea

2. Jagon sailburua: Miren Azkarate.

III. Egiturazko batzordeak

- 3.1. Azkue Biblioteka batzordeburua: Jose Antonio Arana.
- 3.2. Argitalpen batzordeburua: Jean Haritschelhar.
- 3.3. Lege-Ekonomi Aholku batzordeburua: Jean Haritschelhar.

Aho batez onartu da proposamen hau. Apirilaren 20rako bakoitzak zein batzordetan lan egin nahi duen adierazi beharko du idatziz.

Exonomastika

X. Kintanak oroitarazi du Estatuaren izenen gainean Euskara Batuko eta Onomastika batzordeek aurkezturiko txostenari buruzko oharra apirilaren 20a baino lehen bidali behar direla. Otsaileko batzarrean aurkeztu zen txostena apirilako batzarrean aztertuko da orobat.

Hitzarmena

Euskaltzaindiak Herri Aginteekin duen Hitzarmena berrizatzeko Herri Aginteek bidali zuten testuaz ez da oharrik etorri. Zuzendaritzak proposaturiko aldaketak aztertu dira batzarrean. Orohar, harremanak erraztea eta Akademiaren autonomia zaintzea dute helburu aldaketa horiek. Jarraipen batzordea izenekoari datxekola, bertan Herri Aginteek eta Euskaltzaindiak kide kopuru bera izatea proposatzen du Zuzendaritzak, eta berdin Batzorde Teknikoan.

Ontzat hartu da proposamena. Halaz guztiz, P. Salaburuk esan du gai honek ez duela presarik, ezen Euskaltzaindiari behar duen dirurik ematen ez bazaio alferrikakoa bailitzateke hitzarmena.

J. Haritschelharrek adierazi du Herri Aginteen erantzuna, 12ko bilkuraren ondoan irits daitekeena, osoko batzarrean aztertuko dela.

Arauk

R. Badiola argitalpen eragileak azaldu du Arauen argitaratzearen egoera, halaber horri buruz dauden aukerak. *Aurten Bai* Fundazioak egin duen eskaintzaz mintzatu da bereziki.

Euskaltzaindiak lan hori egin ahal duen eta Arauek behar duten hedatzea eztabaidatu da gero, baita Euskaltzaindiaren jabetza eta lanari etekina atera beharra ere.

Azkenean, batzordeño bat sortzea erabaki da, J.A. Arana, P. Salaburu, R. Badiola eta P. Telleriak osatua. Batzordeño honek proposamen bat egingo du eta Zuzendaritzak erabakiko, lege aldetik izan daitezkeen zalantzak argituz.

Eta beste gairik ez zela, bukatu da batzarra.

Jean Haritschelhar,
euskaltzainburua

Endrike Knörr,
idazkaria